

Література:

1. Наказ Мінрегіонбуду № 281 від 20.10.2016 «Про затвердження Порядку розрахунку розміру кошторисної заробітної плати, який враховується при визначенні вартості будівництва об'єктів» із змінами від 20.02.2017 № 33 та від 27.07.2018 № 196. URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення 25.01.2020).

3. Державна служба статистики України. URL: www.ukrstat.gov.ua (дата звернення 25.01.2020).

РОЛЬ МАЛОГО БІЗНЕСУ В РОЗВИТКУ ІНКЛЮЗИВНИХ ІННОВАЦІЙ

С. М. ЛИХОЛАТ, канд. екон. наук, доц.,

доц. кафедри маркетингу і логістики

Національний університет «Львівська політехніка», м. Львів

На даний час визнаним фактом є те, що економічне зростання пов'язане із залученням інновацій, які за певних умов можуть обумовлювати соціальну нерівність через що необхідно формувати такі механізми їх залучення які б створювали рівні можливості для різних верств населення з різних географічних регіонів. Саме така ситуація вимагає застосовувати інклюзивну модель економічного розвитку та залучення інновацій з розумінням того, що існує так звана секулярна («вічна») стагнація економіки.

Згідно міжнародних досліджень термін «інклюзивні інновації» все частіше використовується по відношенню до створення продукту та технологій, які націлені на соціалізацію суспільства, а також пов'язують із терміном «frugal innovations» («скромні інновації»), тобто ті, які запобігають непотрібним функціям високотехнологічних продуктів для ринків з високим рівнем доходів. Тобто вони націлені на населення з низьким та середнім рівнем доходів [1–3].

До інклюзивних інновацій, які заслуговують увагу можна віднести Центри колективного Інтернет-доступу; програми підвищення мовних навичок, програми підвищення комп'ютерних навичок; програми підтримки безробітних громадян; програми підтримки малого та середнього бізнесу; програми інноваційного розвитку; мікрофінансування; програми розвитку сімейного бізнесу тощо.

Не менш важливим є створення економічних інклюзивних інститутів, які мотивують людей до участі у різних видах економічної діяльності, наприклад, створювати підприємства малого бізнесу, які не лише принесуть прибуток але й допоможуть розкрити таланти й реалізувати власну майстерність в межах існуючого правового поля. Водночас, держава повинна гарантувати захист прав власності, у тому числі інтелектуальної. Тобто, виникає нова інклюзивна бізнес-модель (inclusive business model), яка націлена на провадження підприємницької діяльності.

Однак, існує ряд перешкод, які обмежують можливості провадження інклюзивних інновацій та розширення їх можливостей. Зокрема, обмежений доступ до ринків та інформації про них; обмежений доступ до фінансування

малого бізнесу та отримання кредитів. Такі обмеження створюють й можливості, наприклад, відбувається адаптація товарів та послуг до умов ринку на якому можливе існування створеного малого бізнесу; розробляються карти розвитку ринків; об'єднуються ресурси з аналогічними представниками малого бізнесу.

Як показує практика інклюзивних інновацій багатьох країн, наприклад, у Китаї компанія Tsinghua Tongfanf забезпечує школи у віддалених поселеннях комп'ютерами для дистанційного навчання; у Танзанії компанія A to Z поставляючи антимоскітні сітки змогла скоротити кількість заражень малярією майже на 50 %; у Марокко компанія Lydec сприяли доступності громадян до води; на Філіппінах компанія Smart створила карти передоплати стільникового зв'язку завдяки чому змогла надати послуги 99 % населення [4].

Отже, наведені приклади демонструють джерела економічного зростання та повинні сприяти розвитку інклюзивних інновацій в Україні. В свою чергу українська влада повинна сприяти створенню механізмів горизонтальної координації із представниками малого бізнесу націлених на інклюзивні інновації.

Література:

1. Chataway J. Inclusive innovation: an architecture for policy development / J. Chataway, R. Hanlina, R. Kaplinsky // *Innovation and Development*, 2014. – Vol. 4. – Iss. 1. – P. 33–54.
2. Santiago F. Innovation for inclusive development / F. Santiago // *Innovation and Development*, 2014. – Vol. 4. – Iss. 1. – P. 1–4. URL: <http://dx.doi.org/10.1080/2157930X.2014.890353> (accessed 25.01.2020).
3. Papaioannou T. How inclusive can innovation and development be in the twenty-first century? *Innovation and Development* / T. Papaioannou. – 2014. – Vol. 4. – Iss. 2. – P. 187–202. URL: <http://dx.doi.org/10.1080/2157930X.2014.921355> (accessed 25.01.2020).
4. Innovation in family farming in Europe and Central Asia. Thirty-ninth session of the European Commission on Agriculture. Budapest, Hungary, 22–23 September 2015. URL: <http://www.fao.org/3/a-mo296e.pdf> (accessed 25.01.2020).

РЕГІОНАЛЬНА ПОЛІТИКА УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ТЕРИТОРІЙ

Н. В. МОЖАЙКІНА, канд. екон. наук, доц.,

доц. кафедри економічної теорії та міжнародної економіки

Д. І. РУДЬ, студ.

*Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекетова, м. Харків*

Формування й реалізація регіональної економічної політики набуває особливого значення в умовах проведення в Україні широкомасштабних системних реформ. У період глобалізації та інформатизації економіки, нових технологічних, політичних і фінансових реалій органам місцевого самоврядування доводиться постійно адаптуватися до швидкоплинних зовнішніх умов, в зв'язку з чим, регіони слід розглядати з позиції